2026/1861

27.7.2026.

SMJERNICA (EU) 2026/1861 EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE

od 15. srpnja 2026.

o likvidnosnoj liniji Eurosustava za središnje banke izvan europodručja *(ESB/2026/17)*

UPRAVNO VIJEĆE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 127. stavak 1. prvu rečenicu i članak 127. stavak 2. prvu alineju,

uzimajući u obzir Statut Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke, a posebno njegov članak 2. prvu rečenicu, članak 3. stavak 1. prvu alineju, članak 12. stavak 1., članak 14. stavak 3. i članak 23.,

budući da:

(1) U skladu s člankom 23. Statuta Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke (dalje u tekstu: „Statut ESSB-a”), Europska središnja banka (ESB) i nacionalne središnje banke država članica čija je valuta euro (dalje u tekstu: „nacionalne središnje banke”) mogu, među ostalim, uspostaviti odnose sa središnjim bankama i financijskim institucijama u drugim zemljama i, prema potrebi, s međunarodnim organizacijama.

(2) Odobravanje likvidnosnih linija u eurima središnjim bankama izvan europodručja i istovjetnim monetarnim tijelima (dalje u tekstu zajedno: „strane središnje banke”) obuhvaćeno je osnovnom zadaćom Eurosustava da utvrdi i provodi monetarnu politiku Unije iz članka 127. stavka 2. Ugovora i članka 3. stavka 1. Statuta ESSB-a te služi održavanju stabilnosti cijena kao primarnom cilju Eurosustava u skladu s člankom 127. stavkom 1. Ugovora i člankom 2. Statuta ESSB-a.

(3) Konkretno, stavljanje likvidnosti u eurima na raspolaganje stranim središnjim bankama u okviru likvidnosne linije Eurosustava za središnje banke izvan europodručja (poznate i kao EUREP) instrument je monetarne politike koji također pomaže u podupiranju neometanog prijenosa monetarne politike ublažavanjem nepovoljnih kretanja na tržištima financiranja nominiranima u eurima izvan europodručja, odnosno ograničavanjem mogućih negativnih učinaka prelijevanja takvih napetosti na uvjete na financijskom tržištu europodručja. Određivanje cijena EUREP-a trebalo bi odražavati njegovu ulogu zaštitnog mehanizma i trebalo bi biti osmišljeno tako da potiče povratak na tržišno utemeljene aranžmane financiranja nakon što se uvjeti normaliziraju.

(4) Upravno vijeće odlučilo je 14. veljače 2026. poboljšati EUREP kako bi bio učinkovitiji u podupiranju neometanog prijenosa monetarne politike europodručja. U tu bi svrhu okvir trebalo ažurirati kako bi se u načelu uveo univerzalan pristup za sve strane središnje banke, podložno odgovarajućim kontrolama rizika i pravnoj usklađenosti.

(5) Stavljanje na raspolaganje likvidnosti u eurima u okviru EUREP-a ne bi trebalo izložiti Eurosustav nerazmjernim rizicima. Kako bi se Eurosustav zaštitio od financijskih i nefinancijskih rizika, likvidnost bi se trebala staviti na raspolaganje samo u okviru EUREP-a za kolateral vrlo visoke kvalitete nominiran u eurima, podložno odgovarajućim kontrolama rizika i zaštitnim mjerama.

(6) Eurosustav mora biti u skladu s mjerama ograničavanja Unije i rezolucijama Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda o sankcijama. Osim toga, Eurosustav uzima u obzir zakonodavstvo Unije o sprječavanju pranja novca i borbi protiv financiranja terorizma (SPNFT). U mjeri u kojoj se na njih primjenjuje, nacionalne središnje banke također moraju biti u skladu s nacionalnim zakonodavstvom o SPNFT-u te s mjerama ograničavanja. Stoga bi pristup EUREP-u trebalo omogućiti samo u mjeri u kojoj i. nacionalne središnje banke i ESB mogu ostati usklađeni s takvim zakonodavstvom i mjerama te ii. strana središnja banka podliježe pozitivnoj procjeni u skladu s usklađenim minimalnim standardima SPNFT-a koje Eurosustav smatra primjerenima za EUREP.

(7) U mjeri u kojoj se smatra mogućim i primjerenim, a u cilju osiguranja poslovne učinkovitosti, ESB provodi operacije koje čine dio zadataka Eurosustava preko nacionalnih središnjih banaka, u skladu s načelom decentralizacije utvrđenim u članku 12. stavku 1. Statuta ESSB-a i u skladu s uvjetima iz članka 14. stavka 3. Statuta ESSB-a. Stoga bi pristup stranih središnjih banaka pružanju likvidnosti u okviru EUREP-a trebalo poduprijeti ugovornom dokumentacijom sklopljenom između odgovarajuće strane središnje banke i NSB-a koji pruža takvu likvidnost. Takva dokumentacija trebala bi odražavati operativne zahtjeve Eurosustava za EUREP i trebala bi odrediti okolnosti

u kojima je pristup stranih središnjih banaka trajno isključen, privremeno isključen ili ograničen, uključujući zbog kontrole rizika i osiguranja usklađenosti sa zakonodavstvom. Ugovorna dokumentacija također bi trebala zahtijevati od odgovarajuće strane središnje banke da na zahtjev dostavi Eurosustavu relevantne informacije koje su Eurosustavu potrebne za obavljanje njegovih zadaća i postizanje njegovih ciljeva u odnosu na EUREP.

(8) Upravno vijeće trebalo bi zadržati diskrecijsko pravo promjene parametara EUREP-a ako to smatra potrebnim za ostvarenje ciljeva monetarne politike Eurosustava i kako bi se osigurala proporcionalnost pri korištenju EUREP-a,

DONIJELO JE OVU SMJERNICU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Smjernicom utvrđuju pravila i parametri za funkcioniranje likvidnosne linije Eurosustava za središnje banke izvan europodručja (poznate i kao EUREP) na temelju koje Eurosustav pruža likvidnost u eurima središnjim bankama izvan europodručja i istovjetnim monetarnim tijelima (dalje u tekstu zajedno: „strane središnje banke”).

2. Pravni odnos između Eurosustava i pojedinih stranih središnjih banaka, kojima se u okviru EUREP-a pruža likvidnost u eurima, uspostavlja se odgovarajućim ugovornim aranžmanima kojima se provode odredbe ove Smjernice i koji se sklapaju između pojedinih stranih središnjih banaka i odgovarajućih nacionalnih središnjih banaka država članica čija je valuta euro (dalje u tekstu: „nacionalne središnje banke”) te koje primjenjuju odgovarajuće nacionalne središnje banke.

Članak 2.

Odobravanje likvidnosnih linija u eurima stranim središnjim bankama

1. NSB može odobriti likvidnosnu liniju u eurima stranoj središnjoj banci u okviru EUREP-a ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) NSB i ESB mogu ostati usklađene sa zakonodavstvom Unije o mjerama ograničavanja i s rezolucijama Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda o sankcijama;

(b) strana središnja banka podliježe pozitivnoj procjeni u skladu s usklađenim minimalnim standardima SPNFT-a koje je utvrdio Eurosustav za EUREP i usklađena je sa svim povezanim zahtjevima koji se odražavaju u ugovornim aranžmanima koje sklapaju strana središnja banka i odgovarajući NSB;

(c) strana središnja banka ispunjava operativne zahtjeve koje Eurosustav smatra primjerenima, uključujući one koji se odražavaju u ugovornim aranžmanima koje sklapaju strana središnja banka i odgovarajući NSB;

(d) strana središnja banka u skladu je sa svim drugim ugovornim aranžmanima koje je sklopila s odgovarajućim NSB-om u skladu s ovom Smjernicom.

2. Pristup strane središnje banke likvidnosnoj liniji u eurima u okviru EUREP-a može se trajno isključiti, privremeno isključiti, ograničiti ili može biti ovisan o dodatnim uvjetima u slučaju da strana središnja banka ne ispunjava bilo koji od uvjeta iz stavka 1. ili na neki drugi način ako Eurosustav to smatra potrebnim, uključujući za potrebe upravljanja rizicima.

3. Eurosustav može od stranih središnjih banaka zatražiti sve relevantne informacije koje smatra potrebnima za pravilno funkcioniranje EUREP-a.

Članak 3.

Prihvatljivost kolaterala za EUREP

1. Utrživa imovina kako je definirana u članku 2. točki 59. Smjernice (EU) 2015/510 Europske središnje banke (ESB/2014/60) ([1]) (isključujući pokrivene obveznice i, radi otklanjanja dvojbi, *multi cédulas* kako je definirano u članku 2. točki 62. te Smjernice), koja je prihvatljiva kao kolateral za kreditne operacije Eurosustava na temelju te Smjernice, prihvatljiva je kao kolateral za EUREP pod uvjetom da pored toga ispunjava sve sljedeće uvjete:

(a) da je nominirana u eurima;

(b) da se raspoređuju u kategorije korektivnih faktora I. ili II. u skladu sa Smjernicom (EU) 2016/65 Europske središnje banke (ESB/2015/35) ([2]);

(c) da je imovina koju je izdao netko od sljedećih: i. središnja država, jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave u Europskom gospodarskom prostoru; ii. agencije, koje priznaje Eurosustav, a koje ispunjavaju kvantitativne kriterije utvrđene u Prilogu XII.a Smjernici (EU) 2015/510 (ESB/2014/60); iii. bilo koja multilateralna razvojna banka, koju priznaje Eurosustav, te međunarodne organizacije.

2. Neovisno o tome što je imovina inače prihvatljiva kao kolateral za EUREP u skladu sa stavkom 1., strana središnja banka ne smije mobilizirati tu imovinu kao kolateral za EUREP ako ju je izdala središnja država ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave iz jurisdikcije u kojoj ta strana središnja banka ima poslovni nastan.

3. Odgovarajući NSB primjenjuje sljedeće na sve kolaterale prihvatljive za EUREP:

(a) korektivne faktore kako su utvrđeni u Smjernici (EU) 2016/65 (ESB/2015/35), osim ako Upravno vijeće odluči drukčije;

(b) vrednovanje svakoga dana i maržni pozivi u skladu s pravilima utvrđenima u članku 134. i članku 136. stavku 2. Smjernice (EU) 2015/510 (ESB/2014/60) i članku 11. Smjernice (EU) 2024/3129 Europske središnje banke (ESB/2024/22) ([3]), osim što umjesto terećenja primarnog glavnog novčanog računa NSB tereti novčani račun strane središnje banke.

4. Upravno vijeće može u bilo kojem trenutku utvrditi dodatne zahtjeve koji se primjenjuju na prihvatljivi kolateral dan za EUREP, ako se to smatra potrebnim za postizanje ciljeva monetarne politike Eurosustava ili za potrebe upravljanja rizicima.

5. Nacionalne središnje banke zahtijevaju od stranih središnjih banaka da izjave i jamče da je svaki prihvatljivi kolateral dan ili korišten za EUREP u potpunosti prenosiv i da se može mobilizirati bez ograničenja te da se može realizirati bez ograničenja u korist Eurosustava. Strana središnja banka morat će nadoknaditi štetu odgovarajućem NSB-u u slučaju da prihvatljivi kolateral koji je dan ili korišten ne ispunjava ove zahtjeve u vezi s mobilizacijom i realizacijom.

Članak 4.

Operativni parametri EUREP-a

1. Sljedeći operativni parametri primjenjuju se na EUREP:

(a) cijene se utvrđuju po stopi za glavne operacije refinanciranja, uvećanoj za raspon koji s vremena na vrijeme odredi Upravno vijeće na temelju razmatranja monetarne politike;

(b) maksimalno dospijeće pojedinačne transakcije ne smije biti dulje od jednog tjedna i može se obnoviti na temelju dogovora;

([1]) Smjernica (EU) 2015/510 Europske središnje banke od 19. prosinca 2014. o provedbi okvira monetarne politike Eurosustava (Smjernica o Općoj dokumentaciji) (ESB/2014/60) (SL L 91, 2.4.2015., str. 3., ELI: http://data.europa.eu/eli/guideline/2015/510/oj).

([2]) Smjernica (EU) 2016/65 Europske središnje banke od 18. studenoga 2015. o korektivnim faktorima koji se primjenjuju u provedbi okvira monetarne politike Eurosustava (ESB/2015/35) (SL L 14, 21.1.2016., str. 30., ELI: http://data.europa.eu/eli/guideline/2016/65/oj).

([3]) Smjernica (EU) 2024/3129 Europske središnje banke od 13. kolovoza 2024. o upravljanju kolateralom u kreditnim operacijama Eurosustava (ESB/2024/22) (SL L, 2024/3129, 20.12.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/guideline/2024/3129/oj).

(c) maksimalni iznos pozajmljivanja likvidnosne linije u eurima ne smije premašiti 50 milijardi EUR za pojedinačnu stranu središnju banku;

(d) minimalna vrijednost transakcije iznosi 10 milijuna EUR;

2. Upravno vijeće može u bilo kojem trenutku promijeniti operativne parametre koji se primjenjuju na EUREP ako se to smatra potrebnim za postizanje ciljeva monetarne politike Eurosustava ili za potrebe upravljanja rizicima.

Članak 5.

Uloga ESB-a

ESB koordinira provedbu EUREP-a od strane Eurosustava i u tu svrhu može utvrditi interne tehničke specifikacije.

Članak 6.

Stupanje na snagu i provedba

Ova Smjernica stupa na snagu na dan kada su o njoj obaviještene nacionalne središnje banke država članica čija je valuta euro.

Članak 7.

Adresati

Ova je Smjernica upućena nacionalnim središnjim bankama država članica čija je valuta euro.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni 15. srpnja 2026.

Za Upravno vijeće ESB-a
Predsjednica ESB-a
Christine LAGARDE